

FD-116

February-2025

B.A., Sem.-I

**MDC-HIS-114 : History
(Cultural Heritage of India – I)**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

1. સંસ્કૃતિ એટલે શું ? ભારતીય સંસ્કૃતિને ઘડનારાં પરિબલોનું નિરૂપણ કરો. 10
અથવા
1. પ્રાગૈતિહાસિક ભારતના પૂરાપાષાણયુગનું માનવજીવન જણાવો. 10
2. હડપ્પીય સંસ્કૃતિની ધાર્મિક સ્થિતિ જણાવો. 10
અથવા
2. વૈદિક યુગનો સમાજ અને સ્ત્રીની સ્થિતિ વિશે નોંધ લખો. 10
3. ઉત્તર વૈદિક યુગના સમાજમાં સ્ત્રીઓનું સ્થાન જણાવો. 10
અથવા
3. ઉત્તર વૈદિક યુગના સાહિત્ય વિશે ચર્ચા કરો. 10
4. સ્થાપત્ય કલા તરીકે સ્તુપો અને ચૈત્યનું વર્ણન કરો. 10
અથવા
4. સંગમ સાહિત્યની દક્ષિણ ભારતના સમાજ અને સંસ્કૃતિ પર થયેલી અસરો જણાવો. 10
5. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો : (કોઈપણ દસ) 10
  - (1) જગતની મહાન સંસ્કૃતિઓનો જન્મ _____ થયો હતો. (નદી કિનારે, પર્વત પર, જંગલમાં)
  - (2) સંસ્કૃતિ એટલે _____. (સાગર ખેડવાની વૃત્તિ, જીવન ખેડવાની વૃત્તિ, પ્રવાસ ખેડવાની વૃત્તિ)
  - (3) ભારતીય સંસ્કૃતિમાં મનુષ્યનું અંતિમ લક્ષ્ય _____ છે. (ધન પ્રાપ્તિ, જ્ઞાન પ્રાપ્તિ, મોક્ષ પ્રાપ્તિ)
  - (4) હડપ્પાવાસીઓ _____ વૃક્ષની પૂજા કરતાં હતાં. (પીપળો, આંબલી, આંબો)
  - (5) હાલમાં મોહેં-જો-દડો _____ દેશમાં આવેલું છે. (ભારત, પાકિસ્તાન, ચીન)
  - (6) પ્રાચીન વૈદિક સાહિત્યમાં _____ પ્રકારના વિવાહોનો ઉલ્લેખ જોવા મળે છે. (10, 5, 8)
  - (7) મહાભારત કુલ _____ પર્વમાં રચાયેલો છે. (18, 9, 36)
  - (8) રામાયણના કર્તા _____ હતા. (વાલ્મીકિ, તુલસીદાસ, વ્યાસ)
  - (9) માનવ ઇતિહાસનો લેખિત સર્વપ્રથમ ગ્રંથ _____ છે. (રામાયણ, ઋગ્વેદ, મહાભારત)
  - (10) સાંચીનો સ્તૂપ _____ રાજ્યમાં આવેલો છે. (મધ્યપ્રદેશ, ગુજરાત, રાજસ્થાન)
  - (11) અજંટાની ગુફાઓ _____ સાલમાં શોધાઈ. (ઈ.સ. 1819, ઈ.સ. 1918, ઈ.સ. 1856)
  - (12) 'શાહજી-કી-ડેરી' નામના સ્થળે મળેલ સ્તૂપ _____ બંધાવ્યો હતો. (અશોકે, કનિષ્ક પહેલાએ, ચંદ્રગુપ્તે)

FD-116

February-2025

B.A., Sem.-I

**MDC-HIS-114 : History
(Cultural Heritage of India – I)****Time : 2 Hours]****[Max. Marks : 50**

1. What is culture ? Describe the factors that shaped Indian culture. **10**
OR
1. Describe the human life of prehistoric India during the Paleolithic period. **10**
2. State the religious condition of Harappan culture. **10**
OR
2. Write note on Vedic Age Society and status of women. **10**
3. State the position of women in the society of later Vedic age. **10**
OR
3. Discuss the literature of later Vedic age. **10**
4. Describe Stupas and Chaityas as architecture art. **10**
OR
4. State the impacts of Sangam literature on the society and culture of South India. **10**
5. Choose the correct option : (any ten) **10**
- (1) The great civilizations of the world were born in _____.
(by the river, on the mountain, in the forest)
- (2) Culture is _____.
(tendency to plow the sea, tendency to cultivate life, tendency to travel)
- (3) The ultimate goal of human beings in Indian culture is _____.
(getting money, acquiring knowledge, attainment of salvation)
- (4) Harappans used to worship _____ tree. (Barrels, Sour, Mango)
- (5) Currently Mohen-jo-Daro is located in _____ country. (India, Pakistan, China)
- (6) _____ types of marriages are mentioned in ancient Vedic literature. (10, 5, 8)
- (7) The Mahabharata is composed of a total of _____ Parvas. (18, 9, 36)
- (8) The author of Ramayana was _____. (Valmiki, Tulsidas, Vyas)
- (9) The first written book of human history is _____.
(Ramayana, Rigveda, Mahabharata)
- (10) Stupa of Sanchi is located in _____ state. (Madhya Pradesh, Gujarat, Rajasthan)
- (11) Ajanta Caves were discovered in _____ year.
(1819 A.D., 1918 A.D., 1856 A.D.)
- (12) The Stupa found at a place called 'Shahji-ki-Deri' was built by _____.
(Ashoka, Kanishka – I, Chandra Gupta)